

PRZEWODNIK

Obowiązkowa
dematerializacja
akcji w spółkach
akcyjnych i SKA

Krok po kroku

MATERIAŁ
EDUKACYJNO – INFORMACYJNY

Materiał powstał we współpracy z

MATCZUK WIEGOREK I WSPÓLNICY

2 0 2 0

WPROWADZENIE

Czym jest obowiązkowa dematerializacja akcji?

Z dniem 1 stycznia 2021 r. wszystkie dokumenty akcji niepublicznych spółek akcyjnych oraz komandytowo-akcyjnych tracą swoją ważność. Jednocześnie z tym samym dniem, moc prawną uzyskują wpisy w rejestrze akcjonariuszy. Akcjonariuszami będą wyłącznie osoby ujawnione w rejestrze akcjonariuszy prowadzonym przez podmiot uprawniony do prowadzenia rachunków papierów wartościowych (np. dom maklerski).

Rejestr akcjonariuszy obejmie nie tylko akcje, ale również prawa poboru do akcji, warranty subskrypcyjne, świadectwa użytkowe, świadectwa założycielskie i inne tytuły uczestnictwa w dochodach lub podziale majątku spółki.

Wszystkie spółki akcyjne i komandytowo-akcyjne zobowiązane są zawrzeć do dnia 30 czerwca 2020 r. umowę z podmiotem uprawnionym do prowadzenia rejestru akcjonariuszy.

Brak zawarcia umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy grozi karą grzywny do 20.000 zł.

Kluczowe daty oraz linia czasu

01/01/2020 - obowiązek posiadania strony www m.in. do obsługi akcjonariuszy

01/01/2020 - 30/06/2020 - podpisanie umowy (ew. warunkowej) z podmiotem mającym prowadzić rejestr akcjonariuszy

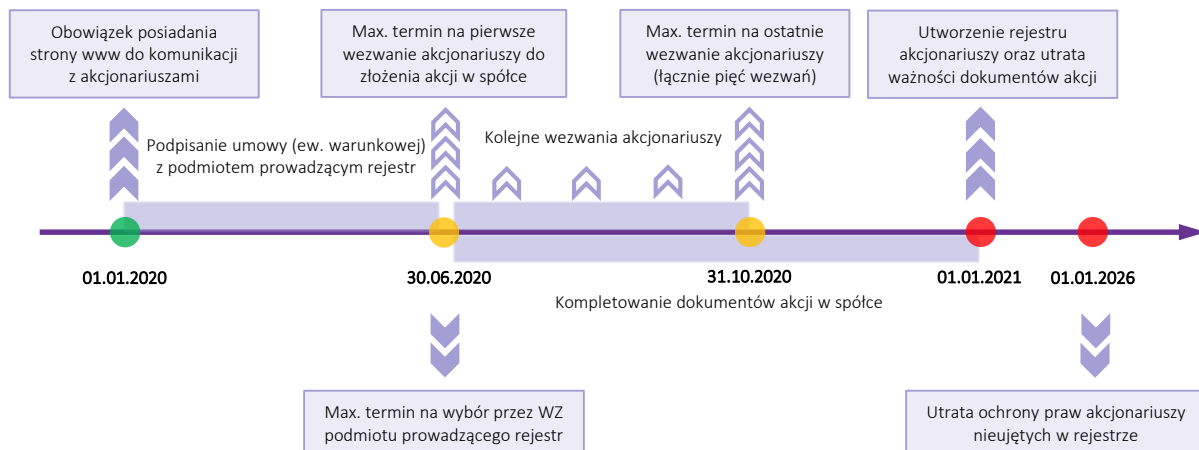
30/06/2020 - maksymalny termin na wybór przez walne zgromadzenie podmiotu mającego prowadzić rejestr akcjonariuszy

30/06/2020 - maksymalny termin na pierwsze wezwanie akcjonariuszy do złożenia akcji w spółce

30/06/2020 - 31/10/2020 - kolejne cztery wezwania akcjonariuszy do złożenia akcji w spółce

30/06/2020 - 31/12/2020 - kompletowanie dokumentów akcji przez spółkę

01/01/2021 - utworzenie rejestru akcjonariuszy i utrata ważności dokumentów akcji

DROGA DO DEMATERIALIZACJI

Zgłoszenie strony internetowej

Obowiązek zgłoszenia przez spółki akcyjne oraz komandytowo-akcyjne strony www do rejestru przedsiębiorców powstał z dniem 1 stycznia 2020 r.

Od 1 stycznia 2020 r. każda zatem ze spółek akcyjnych i komandytowo - akcyjnych jest zobowiązana do posiadania swojej strony internetowej, m.in. w celu zamieszczania w miejscu wydzielonym na komunikację z akcjonariuszami wymaganych przez prawo lub statut spółki ogłoszeń pochodzących od spółki. Przykładem takiego ogłoszenia może być informacja o wezwaniu akcjonariuszy do złożenia dokumentów akcji w spółce.

Jeśli spółka do tej pory nie stworzyła i nie zgłosiła strony internetowej, powinna niezwłocznie uzupełnić ten obowiązek.

Wybór podmiotu do prowadzenia rejestru akcjonariuszy

Do 30 czerwca 2020 r. spółki akcyjne i komandytowo – akcyjne zobowiązane są do wyboru i podpisania umowy z podmiotem uprawnionym do prowadzenia rejestru akcjonariuszy.

Wybór podmiotu prowadzącego rejestr wymaga uchwały walnego zgromadzenia. Przy zawiązaniu spółki wyboru dokonują założyciele.

Z uwagi na fakt, iż wyboru podmiotu, któremu spółka powierze prowadzenie rejestru, dokonuje walne zgromadzenie, w praktyce, ze względu na konieczności wcześniejszego ustalenia wielu kwestii z podmiotem mającym prowadzić rejestr, wydaje się możliwe zawarcie umowy warunkowej z podmiotem prowadzącym rejestr jeszcze przed podjęciem stosownej uchwały.

Przegląd i ewentualne zmiany statutu

Czas do 30 czerwca 2020 roku to również właściwy okres na rozważenie i zaproponowanie odpowiednich zmian w statutach spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych. Dotyczy to nie tylko zmian związanych z utratą przez akcje formy dokumentu, ale również wszystkich tych modyfikacji, które mogą ułatwić proces gromadzenia dokumentów akcji w spółkach.

DROGA DO DEMATERIALIZACJI

Wezwania akcjonariuszy

30 czerwca 2020 r. to nie tylko ostateczny termin na dokonanie przez walne zgromadzenia wyboru podmiotu prowadzącego rejestr, ale również na dokonanie pierwszego z pięciu wezwań akcjonariuszy do złożenia dokumentów akcji w spółce.

Następne wezwania nie mogą być dokonywane w odstępie dłuższym niż miesiąc ani krótszym niż dwa tygodnie.

Wezwanie następuje w sposób właściwy dla zwoływania walnego zgromadzenia spółki. W przypadku akcji na okaziciela jest to ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym oraz jeśli tak przewiduje statut spółki, w innym miejscu przeznaczonym do ogłoszeń. W przypadku spółek, które wyemitowały wyłącznie akcje imienne, wezwanie może zostać skierowane za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane akcjonariuszowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę.

Informacja o wezwaniu powinna zostać udostępniona również na stronie internetowej spółki w miejscu wydzielonym na komunikację z akcjonariuszami. Informacja o wezwaniu powinna być dostępna na stronie internetowej spółki przez okres nie krótszy niż trzy lata od dnia pierwszego wezwania.

W kontekście obowiązku przeprowadzenia wezwań do złożenia dokumentów akcji w spółce powstaje zasadnicze pytanie. Czy spółki muszą przeprowadzić wszystkie pięć wezwań, nawet jeśli pierwsze z nich okazało się na tyle skuteczne, iż akcjonariusze złożyli wszystkie akcje w spółce?

Niestety tak. Ustawodawca nie przewidział w tym zakresie żadnych wyjątków, a brak przeprowadzenia wezwań jest zagrożony karą grzywny do 20.000 zł.

Kompletowanie dokumentów akcji w spółce

Złożenie dokumentów akcji w spółce odbywa się za pisemnym pokwitowaniem wydanym akcjonariuszowi.

Od chwili złożenia w spółce akcji na okaziciela do dnia 1 stycznia 2021 r. do wykonywania i przenoszenia praw z akcji na okaziciela, których dokumenty zostały złożone w spółce, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące akcji imiennych.

DROGA DO DEMATERIALIZACJI

Przygotowania do utworzenia rejestru akcjonariuszy

Moment odebrania przez spółkę dokumentów akcji stwarza praktyczną możliwość odebrania od akcjonariuszy wszelkich zgód, zapewnień i oświadczeń, tak wymaganych przez podmiot prowadzący rejestr, jak i tych, które ułatwią komunikację z akcjonariuszami spółki w przyszłości. Do zgód takich przykładowo należy zgoda na komunikację w stosunkach ze spółką i podmiotem prowadzącym rejestr akcjonariuszy przy wykorzystaniu poczty elektronicznej, której odebranie pozwoli m.in. na zwoływanie walnego zgromadzenia za pośrednictwem poczty elektronicznej. Bardzo ważne jest zatem, aby już w momencie dokonywania pierwszego wezwania, spółka dysponowała wszelkimi wzorami stosownych oświadczeń.

Okres zbierania dokumentów akcji w spółce to również czas na prostowanie wszelkich narosłych na przestrzeni lat nieprawidłowości. Mogą one dotyczyć braku wydania przez spółkę dokumentów akcji w ogóle, wadliwego przenoszenia akcji (w tym bez wydania dokumentów akcji, czy też bez uprzedniego podziału odcinków zbiorowych), braku ujawnienia wobec spółki zbycia akcji imiennych, czy też problemów związanych z dokumentami utraconymi i zniszczonymi. Warto zawnocześnie przygotować się na te niedogodności, zasięgając opinii doradcy prawnego.

Utrata mocy prawnej dokumentów akcji – utworzenie rejestru akcjonariuszy

Z dniem 1 stycznia 2021 r. wydane przez spółkę dokumenty akcji utracą swoją moc obowiązującą. Z tym samym dniem uzyskają moc prawną wpisy do rejestru akcjonariuszy.

Od 1 stycznia 2021 r. wobec spółki uważa się za akcjonariusza tylko tę osobę, która jest wpisana do rejestru akcjonariuszy.

Przez okres 5 lat od dnia 1 stycznia 2021 r. dokumenty akcji zachowują moc dowodową wyłącznie w zakresie wykazywania przez akcjonariuszy wobec spółki, że przysługują im prawa udziałowe.

Ryzyko braku złożenia akcji w spółce i konsekwencji z tym związanych jest ryzykiem spoczywającym w całości na akcjonariuszach.

DROGA DO DEMATERIALIZACJI

Funkcjonowanie rejestru akcjonariuszy

Rejestr akcjonariuszy prowadzony będzie w postaci elektronicznej w sposób, który zapewni bezpieczeństwo i integralność zawartych w nim danych.

Wpis w rejestrze akcjonariuszy będzie dokonywany na żądanie spółki lub osoby mającej interes prawny w dokonaniu wpisu. W przypadku niestwierdzenia przez podmiot prowadzący rejestr żadnych przeszkód w dokonaniu wpisu do rejestru, wpis dokonywany będzie niezwłocznie, nie później niż w terminie tygodnia od dnia otrzymania żądania jego dokonania. W sytuacji zidentyfikowania przeszkody w dokonaniu wpisu, termin na jego dokonanie będzie biegł dopiero od dnia jej usunięcia. Osoba, której uprawnienia mają być wykreślone, zmienione lub obciążone przez wpis w rejestrze, zostanie poinformowana o jego treści przez prowadzącego rejestr. Obowiązek informowania nie znajdzie zastosowania, gdy osoba ta wyrazi zgodę na wpis, a także w sytuacji zajęć komorniczych oraz postępowania egzekucyjnego.

Podmiot prowadzący rejestr będzie badał treść i formę dokumentów stanowiących podstawę dokonania wpisu w rejestrze. W przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości, podmiot ten zobowiązany będzie również do badania zgodności z prawem oraz prawdziwości przedstawionych dokumentów. Wówczas badaniu może podlegać także prawdziwość podpisów zbywcy akcji lub osób ustanawiających ograniczone prawo rzeczowe na akcjach.

O dokonanym wpisie w rejestrze podmiot prowadzący rejestr niezwłocznie powiadomi osobę żądającą wpisu i spółkę. W przypadku odmowy wpisu, podmiot prowadzący rejestr niezwłocznie powiadomi o tym osobę żądającą wpisu, podając przyczyny niedokonania wpisu.

Rejestr akcjonariuszy będzie jawny dla spółki i dla każdego akcjonariusza. Podmioty będą miały dostęp do danych zawartych w rejestrze akcjonariuszy za pośrednictwem podmiotu prowadzącego rejestr oraz będą mogły żądać wydania, w postaci papierowej lub elektronicznej, informacji z rejestru akcjonariuszy.

Na żądanie akcjonariusza albo zastawnika albo użytkownika uprawnionego do wykonywania prawa głosu z akcji podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy wystawi imienne świadectwo rejestrowe. Świadectwo zostanie wydane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie tygodnia od dnia zgłoszenia żądania.

Jeśli statut spółki nie będzie wskazywał inaczej, podmiot prowadzący rejestr będzie pośredniczył w wykonywaniu zobowiązań pieniężnych spółki wobec akcjonariuszy z tytułu przysługujących im praw z akcji.

KONTAKT

Dematerializacja akcji

E: rejestr@qsecurities.pl

Jacek Gołaszewski

Manager

Departament Przechowywania
Instrumentów Finansowych

E: jacek.golaszewski@qsecurities.pl

M: +48 534 877 915

T: +48 22 417 44 02 / +48 22 417 44 03

Q SECURITIES S.A.

ul. Marszałkowska 142
00-061 Warszawa

E: biuro@qsecurities.pl

T: +48 22 417 44 00

F: +48 22 417 44 01

www.qsecurities.pl

Niniejszy materiał jest upowszechniany wyłącznie w celach edukacyjnych i informacyjnych oraz dotyczy nowych obowiązków wynikających ze zmian przepisów prawa. Jego celem nie jest reklama czy promocja usług, w szczególności nie stanowi on oferty w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, w tym zwłaszcza oferty zawarcia jakiegokolwiek umowy. Q Securities nie gwarantuje poprawności i kompletności informacji zawartych w niniejszym materiale i nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody powstałe w wyniku jego wykorzystania ani za skutki decyzji podjętych na jego podstawie.

Q Securities S.A. jest domem maklerskim, posiadającym zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie działalności maklerskiej, udzielone w dniu 29/10/2013 r. (DRK/WL/4020/29/31/112/1/2013) i w dniu 4/11/2014 r. (DRK/WL/4020/45/16/14/112/4).

Q Securities S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 142, 00-061 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000446527, REGON: 146488304, NIP:1080014541, kapitał zakładowy: 951.570,00 zł (opłacony w całości). Szczegółowe informacje dotyczące Q Securities znajdują się na stronie internetowej: www.qsecurities.pl.

Materiał powstał we współpracy z Matczuk Wieczorek i Wspólnicy Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych Spółka Jawna z siedzibą w Warszawie przy ul. Wareckiej 11a www.mwlaw.pl